

Miatyánk ének 1843-ból

A Mi Atyánk („Úri imádság”, „tanítványok imádsága”) fő vagy alapimádságként, (versben vagy énekben) a keresztény egyházak liturgiájának, és az egyéni áhítat alapelemeként ismert. Az ember és Isten közti örök kapcsolat (irgalom, megbocsátás, szeretet, gondviselés kérése) reményének fohásza, melyet Isten fia, Jézus tanított az embereknek, hogy szavaik az égig érjenek, kéréseik meghallgatásra találjanak. Lehet jól és rosszul is élni vele.

Sorokra lebontva további meditációkra ad lehetőséget (Lásd Szabó László: *Mi atyánk. Tíz meditáció.* Bp., 1992.; Zimányi József: *Mi Atyánk.* Bp., 1996.) az imádság sorainak bővebb kifejtése, vagy bizonyos mondandó azzal való alátámasztása által. A lényeg nem a szavakon, hanem a közölt alapelveken van, tehát ezen imádság szóköpenye változhat. A legbizalmasabb imádság (egy lehetséges önvallomás), melyben az első négy kérés (*Te-kérések*) Isten és az ember, a többi (*Mi-kérések*) az ember és ember közti kapcsolatot határozza meg. S habár ezen imádsághoz nem csak akkor kellene folyamodni, mikor már minden más eszközünk elfogyott, mégis gyakran megtörténik, hogy a tehetetlen ember utolsó menedékeként jelentkezik.

A mindannyiunk által megtanult imádság egy minta, mely számtalan (lelkiállapot és helyzet szülte) variációban is előfordul. Megkapóak a görög katolikus liturgia több szólamú, terciben énekelt miatyánk énekei. Találkozunk irodalmi változatokkal. Szép példája Babits Mihálynak egy bécsi műintézet által kiadott műlaphoz 1914-ben írt *Miatyánkja*, akárcsak a Devecsery László internetes „Időörvényében” rögzített, *Felhők mögött az angyal...* című írásában található:

Babits Mihály

„*Miatyánk ki vagy a mennyekben,
harcokban, bűnökben, szennyekben,
rád tekint árva világod:*

*a te neved megszenteltessék,
a te legszebb neved: Békesség!*

Jöjjön el a te országod.

*Véres a földünk, háború van,
kezed sujtását sejtjük, uram,
s mondjuk, de nyögve, szomorúan,
add, hogy mondhassuk könnyebben -:*

Legyen meg a te akaratod!” [...]

Devecsery László

„[...] *Mi Atyánk! Miatyánk! Aki a Földön vagy, szenteltessék meg a Te igazságod, jöjjön el a Te földi országod, legyen meg a Te akaratod, itt a Földön, miként a Mennyben is. Mindennapi magyarságunkat add meg nekünk ma, és bocsásd meg az ő vétkeiket, akik hitetlen hittel tagadtak meg Téged, s hiába szolt háromszor a kakas. Porba hulltak Péter intő szavai.*

[...] *Szentélyed tömjén-csöndjében ülök, mi Atyánk! Miatyánk, aki a Mennyekben vagy..., szenteltessék meg a szándék, hogy Himnusz-létünk, Szózat-halálunk szavai közt magunkra találjunk. Egymásra leljük az áldott és átkozott ugarvilágban, amikor sivataggá vált a lélek, s hamis próféták serege homályosítja el a Napot.”*

S habár vitatkozunk rajta, hogy irodalom-e a blog, de sajátos XXI. évszázadi életérzést rejt **Hinata** blogja a Népszabadság online-on:

„*mi atyánk, ki vagy a mennyekben,
elfelejtett ölelésben,
rossz szavakban, síró szemben,
fújtató, vad öklelésben,*

*szenteltessék meg a te neved,
ordítsa fel káromolva
magas égre, aki képes:
jöjjön el a te országod,
az a fényes, igazságos,
ami lenne, ha lehetne,
ha nem lennénk elfeledve”[...]*

Gárdonyi Gézá a néptanítók mostoha helyzete készítette a tanítók miatyánkjának korabeli megfogalmazására:

„*Miatyánk, kinek néptanító volt a fiad, szenteltessék meg a neved szent fiad hivatalával együtt. Jöjjön el az az idő, hogy Trefortot áldhassuk, és egyszer a mi akaratunk is teljesedjék, miképpen magunk között, úgy a nemzet előtt is. Mi kenyérünket add meg nekünk párbér nélkül, és bocsásd meg a népnek ellenünk elkövetett bűneit, miképpen mi is megbocsátunk, hogy ne böstörködjenek ellenünk. És ne vigy minket hátrafelé, mint a jeles kormány, de szabadíts meg a tekintetes iskolaszéktől, mert ezeké nem a tanügy, hanem a kaptafa és ekeszarva. Ámen.”*

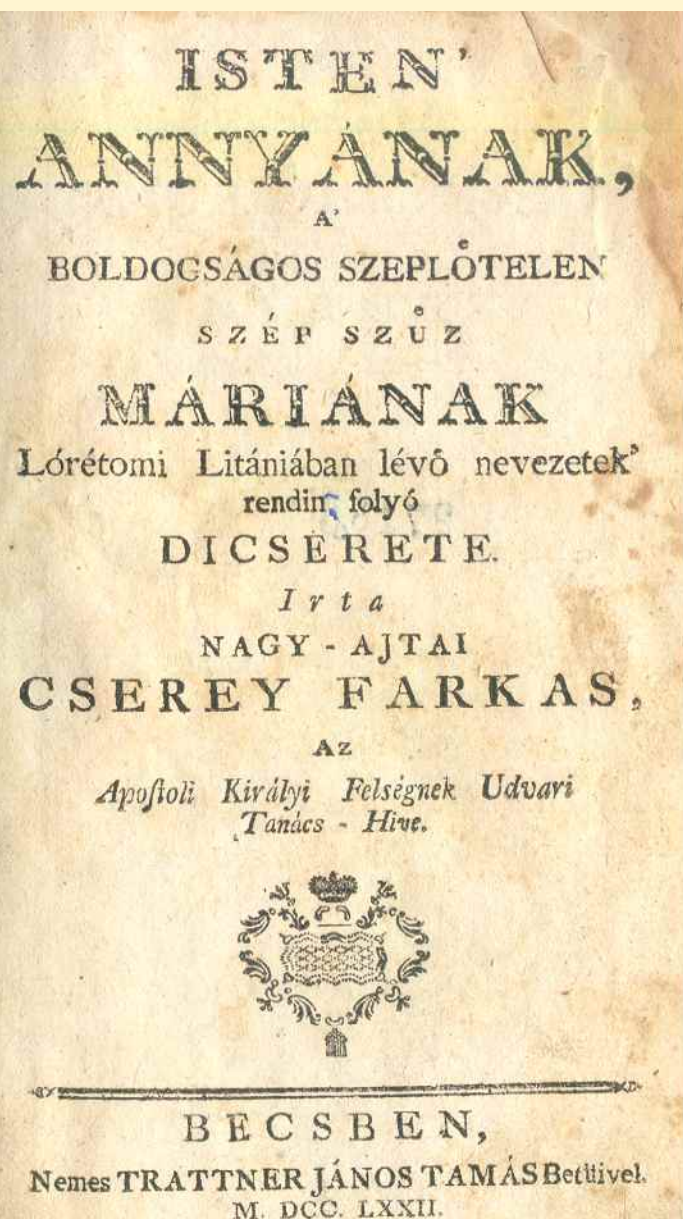
Mi most egy 1843-ban feljegyzett (feltételezéseink szerint idegen nyelvből fordított) Mi Atyánk éneket teszünk közzé, melyre a Haáz Rezső Múzeum Tudományos Könyvtárának gyűjteményében található nagyajtai Cserey Farkas gyönyörűen illusztrált imádságos könyvének (*Isten anyjának, a boldog-*

ságos szeplőtlen szép Szűz Máriának Lórétomi Litániában lévő nevezetek rendin folyó dicsérete. Bécs, 1772.) előzéklapján találunk rá. A könyv egykoron a székelyudvarhelyi Daróczi János jegyzőé volt [„*Joannis Daróczi piae memoriae; Joannis quondam Daroczi de Sz. Udvarhely*”], majd Daróczi Veronikáé [„*Darotzi Verikájé ez a könyv, maga pedig az Istené*”], aki leírta az imádságot, egy – a Szűz Mária pártfogásáért való – ének társaságában:

Mi Atyánk Éneke magyarul

1. Nagy hatalom! légyen szódra
Lett az egész mindenség,
Szálly szívünkbe, Oltárodra
Itt imád kereszténység.
Mert téged a Nap tűzében
S a Holdnak szelíd fényében
Buzgó hitünk lát mindenben
Mi Atyánk ki vagy Menyben
2. A Szent Nevedet az egekben
Dicsőítik Szenteid,
Buzgón áldgyák itt e földön
Minden Teremtényeid,
Minden részén e világnak
Jó Atyánk! téged imádnak
Ez érzést tőlünk el ne vedd

3. **Szenteltessék te Neved**
Szeretnek szent forrása,
Nints ki kimeríthessen
Országlásodnak nints mássa
Nints aki meg mérhessen
Mindenütt az Ég körében
S' a Föld sötét mélységében
Uralkodik szent jóságod
Jöjjön el te Országod
4. Sűrű Homály bár borította
Jövendő életünket,
De reményünk nyilatartya
Hál'adásnak szívünket.
Tudgyuk Atyánk! jönkra czéloz
Végezsed, amit ránk hoz
Jót, keservet mind te osztod
Légyen szent akaratom.
5. Atyánk kérünk mezeinket
Harmatoddal éltesse,
S' víg reménnyel kezeinket
Szorgalomra vezessed
Bocsásd réánk bővségidet
Táplály minket gyermekidet
Hallyad buzgó kérésünket
Add meg mi kenyerünket.
6. Gyarlókra is Szent jóságod
Árastya a' kegyelmet,
Balsorsban Irgalmasságod
Teremti az örömet,
Mindenható! Szány meg minket
És bocsásd meg vétkeinket
Miképp mi is megbocsátunk
Ha meg bánt embertársunk
7. Nagy Isten Atyánk s' reményünk
Küld alá Szent Lelkedet
Téged óhajt a mi Lelkünk
Hallgasd meg hű népedet,
Mely bizván Szent Kegyelmedben
kér **Ne vígy a késértetben**
Gyarlóságunk hozzád így szól
Szabadíts a Gonosztól.

Ének a Boldogságos Szűz Mária Pártfogásáért

- 1^{so} Nyújtsd ki Menyből Kegyes Anyánk kezéd,
Ne utáld meg szükségében népedet,
Mária, Mária! Mária Szűz Anya
- 2^{dik} Oltalomhely Isten után csak Te vagy,
Ügyem vedd fel, mert Esedezésed nagy, Mária
- 3^{ik} Vétkeimnek Rútságáért meg ne vess,
Szent Fiadnak kegyelmébe bévezess, Mária
- 4^{ik} Oh Mária! Kivülled nincs Gyámolom-
Isten utánn Senki nagyobb Szószollom, Mária
- 5^{ik} Ha meg vetz Kegyes Anyám hová légyek
Vétkeimnek nagyságáért mit tégyek, Mária
- 6^{ik} Szánd meg kérlek most az én életemet,
Ne tekintse Fiad Jézus vétkeimet, Mária
- 7^{ik} Hogyha pedig az én halálom léssen,
Szegény lelkem, Istentől butsut vészend, Mária
- 8^{ik} Akkor biztass engem szegény szolgádot,
Kérjed Jézust értem, Te szent Fiadot, Mária
- 9^{ik} Dicsirtessél Menyország Királynéja
Mária, Mária, Mária Szűz Anya!
-Vége-

Róth András Lajos